Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII • NR. 2 (211) • SÎMBĂTĂ 14.I.1967

DOVADA PREGĂTIRII ȘI AUTOEXIGENȚEI

Mîine, zeci de mii de studenți ai țării vor păși pragul primului examen al acestei sesiuni.

Pentru cei pe care cu cîteva luni în urmă i-am întîmpinat cu toată căldura la debutul lor studențesc această sesiune reprezintă și prima verificare a măsurii în care au reușit să intre în ritmul unei activități intelectuale noi, în atmosfera muncii universitare. Începînd cu primele lor examene, studenții anului I trebuie să facă și primele dovezi ale atașamentului față de meseria aleasă, ale aptitudinilor pentru însușirea „limbajului“ profesiei, înțelegînd prin aceasta nu atît capacitatea de a acumula și înțelege miile de termeni de specialitate, cît capacitatea de a gîndi în profesie.

În studiul medicinei ca și în al celorlalte științe, important este „cum începi“, cum îți clădești semestru cu semestru și an cu an edificiul cunoștințelor. Învățămîntul nostru superior este organizat pe baze științifice, pe o logică a studiului : ceea ce nu se învață azi, mîine va fi greu de recuperat, iar mai tîrziu — imposibil. Acest adevăr este resimțit din plin, și în primul rînd în sesiunile de examene, de către acei care nu și-au impus cu exigență o disciplină și un control al muncii individuale. Iată cum examenul verifică efortul personal al fiecărui student pentru însușirea cunoștințelor predate la curs, completate în seminarii, biblioteci sau laboratoare. Studenții trebuie să înțeleagă caracterul complex al activității determinante de promovarea unor examene. Munca de un întreg semestru, completată cu cea din ajunul examenelor, instruiește pe viitorul intelectual care aprofundează și sistematizează materia, căpătînd gustul și obișnuința de a o interpreta. Dar, procesul însuși al susținerii examenului contribuie la creșterea posibilității sale de a rezolva prompt și cu pricepere unele probleme pe care, desigur, într-un context mai complicat și în forme atît de variate, le va ridica în viitor, după absolvire, practica. Examenul pretinde cunoștințe precise, pentru că practica cere acțiuni hotărîte și precise.

Acum, în preajma sesiunii, doresc să vă previn împotriva tendinței de a neglija unele obiecte supuse examinării, în dauna pregătirii complete pe care școala superioară își propune să v-o dea. Sînt partizanul studierii temeinice a obiectelor de bază, iar ca profesor nu admit nici o concesie în acest sens ; dar pentru însușirea deprinderii de a înțelege în profunzime fenomenele, pentru a căpăta o viziune clară a esenței proceselor studiate la materiile de specialitate, sînt indispensabile cunoștințele furnizate de diferite alte discipline. Cerințele actuale ale progresului științific, tehnic și cultural presupun o specializare grefată pe o cultură de specialitate largă.

Experiența, deseori neplăcută, a sesiunilor de examene trecute ne determină să vă reamintim că prima sesiune a anului universitar trebuie folosită cu pricepere, prezentîndu-vă cît mai bine pregătiți la examenele programate. Amînarea lor poate atrage încurcături pe care acum nu le bănuiți încă, vă dezorganizează studiul, vă poate compromite vacanța și chiar periclita situația școlară.

Este și acesta un prilej de a vă manifesta maturitatea gîndirii, înțelegerea răspunderilor și exigenței calității de student.

Nădăjduind în buna desfășurare a apropiatei sesiuni de examene, vă urez, tuturor, succes !

Acad. prof. dr. Theodor BURGHELE

Estudiantina

...ripile de aur

...pace-aduc în casele solare —
...na iese din țărînă
...i ne cer, universale,
...in lauda română.

...și tînăra avere,
...poarta de cetate
...a o cere
...-n amfiteatre.

...rcare
...glas.

... ION

...ptură de Eugen CIUCĂ

AMĂNUNTE...

În ambianța complexului „Grozăvești" lipsesc încă niște „amănunte". Ar trebui astfel un chioșc alimentar ca și un punct farmaceutic. De asemenea, un chioșc cu articole de librărie și papetărie credem că ar fi cît se poate de folositor. În fine, am mai sugera și amplasarea unui debit, căci cel existent acum are orarul (pe care și-așa nu-l respectă) în directă dependență de cel al cantinei. Sînt într-adevăr niște „amănunte", dar lipsa lor se simte foarte mult.

C. ȘERBAN

VĂ OFERIM INSIGNA DE POLISPORTIV

Un număr impresionant de studenți ni se adresează cu întrebarea: „Cum arată INSIGNA DE POLISPORTIV ?" Deși au trecut cu succes normele, deși la ora aceasta ne așteptam ca însemnul să le strălucească la reverul hainei sau al canadianei, majoritatea „purtătorilor insignei" n-au atins-o aici măcar cu privirea... Interesant este că U.C.F.S. dispune de numeroase exemplare ! N-are însă cine să le ridice și să le distribuie studenților... Asociațiile consideră că nu e treaba lor, deoarece — cum spun unii activiști — „pe linia catedrei s-a desfășurat acțiunea", catedrele din institute „n-au primit nici o dispoziție în acest sens" ! Din păcate noi nu putem face altceva decît să răspundem cititorilor la întrebare reproducînd imaginea fotografică a acestei insigne. Cel puțin vreo 18 000 de concurenți, decupînd-o, o vor putea purta în portofel...

D. VLAD

15 INTER UNIVERSITAR

ULTIMA ZI DE CURS

Ultima zi de cursuri a anului V al Facultății de instalații, Institutul de construcții București ! Mergînd pe săli ambele serii intonează „Gaudeamus" ; Consiliul științific al facultății, prin cuvîntul decanului, conf. ing. Soare Simion, urează proaspetei promoții succes la examenul de stat și în viață.

În după-amiaza zilei de 7 ianuarie are loc, în același cadru sărbătoresc, ultimul curs ; conferențiarul Mircea Naumescu, șeful catedrei de Fizică, preferă să prezinte o expunere cu realizările fizicii de-a lungul istoriei ; în final se aduc mulțumiri, se oferă flori, se înmînează daruri.

În continuare, în sala de festivități, acei ce-au fost descăli de-a lungul celor cinci ani de studii se întîlnesc cu tinerii absolvenți ; de față sînt și personalul administrativ, studenți din alți ani, reprezentanți ai presei.

„Am dori ca această manifestare să constituie un omagiu adus tovarășilor profesori pentru strădaniile depuse în formarea noastră ca ingineri" — a spus studentul Filip Onciu. A mai luat apoi cuvîntul secretarul biroului U.T.C. — Virgil Iagăr, Rodica Balmez, iar din partea cadrelor didactice conf. ing. Soare Simion, conf. ing. Alexandru Davidescu, șef de lucrări Ilie Mihai.

Într-un entuziasm general, la sărbătoarea absolvenților s-a ridicat paharul pentru sănătate, fericire, succese în activitatea viitoare.

Dan ANGELESCU

TACÎMURILE ȘI CIVILIZAȚIA

La cantina „Victoria" din București fețele de masă se murdăresc foarte repede : fiindcă studenții își șterg mîinile cu ele sau curăță cristalul. În schimb șervețelele stau în sertar. La cantina „Codrescu" din Iași administrația nu dă cuțite: se mănîncă întocmai ca pe vremea străbunilor, mușcînd direct din carne. La Timișoara tacîmurile inoxidabile sînt păstrate de administrația cantinei nr. 2 a Politehnicii (ca să nu dispară !). Credem că rectoratele trebuie să ia măsuri severe, împreună cu comitetele de cantină pentru a impune asigurarea unor condiții civilizate de servire a mesei și totodată pentru a împiedica cazurile de sustragere a tacîmurilor de către unele elemente incorecte.

A. B.

POATE LA FINELE CINCINALULUI!...

Regulamentul privind activitatea profesională a studenților prevede :

— Cap. I... : Decanatele eliberează fiecărui student la înscrierea în facultate următoarele documente : 1. Carnetul de student ; 2. Legitimația de student. Cap. IV, art. 23 : Rezultatele obținute la examene și colocvii se înscriu imediat, după examinare, în catalogul de examen și în carnetul de student.

De asemenea : Studenții, chiar de la începutul anului, au nevoie de carnetul de student ; pe baza carnetului de student se împrumută cărți de la bibliotecă și se eliberează cartela de masă pentru solvenți.

Deși aceste imprimate au fost planificate încă de la 15 iunie 1965, la mai mult de trei luni de la începerea anului universitar facultățile n-au eliberat studenților din anul I aceste carnete din motivul că... n-au sosit încă de la minister...

Se poate găsi... cauza și remediul acestei remarcabile rămîneri în urmă ?

AL. STRAOREANU
secretar șef
Facultatea de fizică a Universității „Babeș-Bolyai"-Cluj

ÎNTÎLNIRE ANIMATĂ, DISCUȚII VII

La Institutul de teatru din București a avut loc o foarte interesantă informare politică asupra situației internaționale. Prezența prof. univ. George Macovescu în mijlocul unei săli arhipline de studenți și cadre didactice a făcut ca întîlnirea să fie animată de discuții vii, generate în mare parte de întrebările pline de interes ale asistenței.

Dorim Institutului de teatru și în acest nou an să organizeze asemenea acțiuni interesante.

Nadia TURTURICA

VĂ PLACE JAZ-UL?

Festivalul artistic studențesc a dovedit existența unui potențial artistic destul de ridicat — care ar trebui valorificat ori de cîte ori se ivește prilejul.

Să ne gîndim, bunăoară, la serile de jaz organizate la Casa de cultură a studenților din București. Ideea e salutară, însă felul în care e pusă în practică generează semne de întrebare. Totul se desfășoară cam în felul următor : cu aproximativă regularitate au loc — lunea — conferințe pe teme de jaz intercalate de exemplificări pe benzi ; uneori serile de jaz sînt urmate de un program interpretat de către o formație „combinată" din studenți și profesioniști (rar exclusiv studențească) sau alcătuită ad [...] Conferințele sînt binevenite prin faptul că [...] gătesc cunoștințele în acest domeniu și f[...] asimilarea unor exemplificări (în cazul [...] o incontestabilă valoare.

Dar cîți studenți frecventează aces[...] die 50. Poate că această „rețetă" [...] lul programului ar aduce pe [...] studențești ; serile ar deveni [...] mai interesante.

De asemenea — disloca[...] comerciale ale muzicii [...] priu-zis constituie [...] creația și interpret[...] aceluiași individ [...] inspirația ; jaz-[...] dezvoltării și [...]

Sîntem co[...] rîndurile s[...] tare artis[...]

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

BIBLIOTECI RESTANTE LA EXAMENE

Pentru sesiunea de examene, toate bibliotecile au luat unele măsuri menite să satisfacă cerințele de studiu ale studenților : s-a extins orarul de funcționare, ajungîndu-se și la șaisprezece ore pe zi (I.S.E.), s-a trecut la amenajarea, pe timpul examenelor, a unor săli de studiu anexe. Biblioteca Institutului de construcții a publicat o „bibliografie a sesiunii" pe obiecte de examen, ani de studiu, facultate ș.a.

Dar problema care a rămas nerezolvată e aceea a cursurilor și manualelor de specialitate care se găsesc în biblioteci. Creșterea numărului de studenți de la un an la altul a adîncit disproporția dintre fondul existent în bibliotecă, achiziția anuală și numărul de solicitanți. Dacă la unele discipline se găsește o carte la doi studenți, la alte discipline, în special la facultățile Institutului politehnic „Gh. Gheorghiu-Dej" (a cărui bibliotecă e cea mai descoperită în sesiune), cele cîteva exemplare de „Mașini de ridicat și transportat" sau „Organe de mașini" nu pot satisface cererile celor cîteva sute de studenți. În aceeași situație se găses[...]

și unele biblioteci filiale a[...] tecii centrale universit[...] cursuri și manuale nu [...] pund, fiind depășite [...] cercetărilor actuale. S[...] barea: Cine e de vină [...] împărțite. Editurile [...] utori că nu pun [...] dispoziție în timp[...] torii învinuiesc [...] respectă termen[...] fi cazul să se p[...] două părți" ; nu [...] situația prezent[...] avem nevoie d[...] pe zi progra[...]

DIALOGURI LA LOTRU

● Drumuri venind din legendă ● Prefață la noua biografie a munților ● Peste cincizeci de „Meșteri Mari" ● „Perlele" Țării Loviștei ● Invitație în orașul care se naște ● Diminețile Lotrului.

Munte și brad, sărăcie și uitare, într-un peisaj sălbatic, aidoma unei alte „țări de piatră", Țara Loviștei și-a înscris existența prin secole cu rîul care-i dă numele și cu cîteva sate pierdute în același anonimat și în liniștea întreruptă nu de puține ori de drumurile sălbăticiunilor, ale lupilor și urșilor care-și mai fac chiar și azi, uneori, apariția pe ulițele mici și prin spatele caselor.

Fericit de a fi printre primii reporteri care scriu despre începutul celei mai mari epopei la apele țării, două gînduri mă chemau cu deosebire la Lotru: voiam să cunosc munții în sălbăticia, liniștea și farmecul lor de legendă de dinaintea marilor prefaceri, dar mai ales voiam să-i cunosc pe acei oameni care încep acum, acolo în munți, prologul grandioasei arhitecturi a viitorului Lotru.

În autobuzul urcînd de la Brezoi spre Voineasa, pe șoseaua șerpuind printre munți în pante abrupte, aci îngemănată cu Lotrul, aci cu calea ferată forestieră, un localnic între două vîrste prinde să deșire firul legendelor locului. Lîngă brazii pe sub care treceau odinioară haiducii — singurii împărțitori de dreptate prin părțile locului — s-ar fi statornicit cu vremea cîteva din familiile lor de la care au rămas pînă azi numele satelor: Brezoi, Mălaia, Voineasa...

Ultimul din puținele sate situate pe Valea Lotrului, Voineasa, devenit pe neașteptate centrul de greutate al viitoarei hidrocentrale, cunoaște în aceste zile un adevărat (și la proporții uriașe) mit al păsării Phoenix: aici parcă și-au dat întîlnire zecile de camioane și mașini, tractoare și utilaje care trec în sus și în jos transmițînd parcă munților deșteptați din legendă un entuziasm, o febră anume, o neliniște mare, continuă...

*

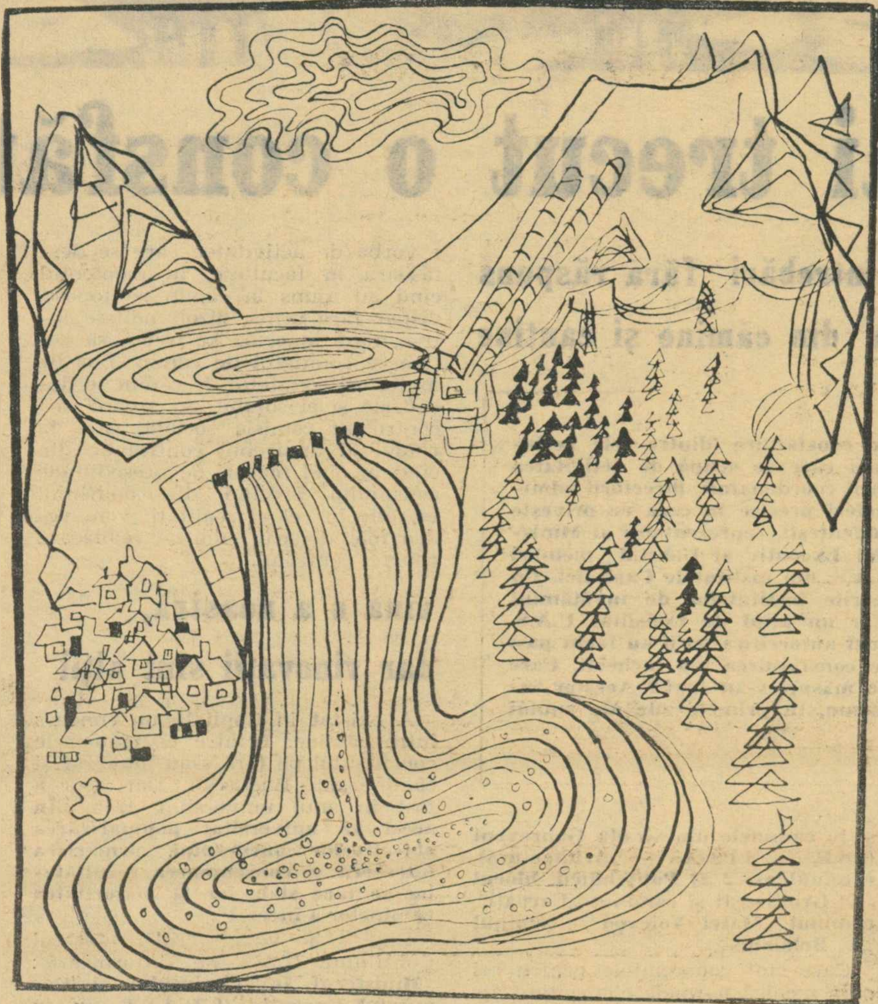
Aici, în Țara Loviștei, se va construi cea mai mare hidrocentrală din țară. Și pentru ceea ce va însemna Lotrul peste cițiva ani, cîteva date și totul devine semnificativ: lacul de acumulare va strînge peste 80 de afluenți ai Lotrului și Oltului, tunelurile subterane puse cap la cap vor avea nu mai puțin de 150 de kilometri lungime, iar puterea instalată va întrece pe cea a Bistriței și Bicazului luate la un loc. Detaliile par de prisos. Lucrare de proporții uriașe, hidrocentrala de pe Lotru, pentru specialiști și pentru nespecialiști ori pentru cei care vin pentru prima oară pe șantierul unei hidrocentrale, pentru tineri ca și pentru vîrstnici, va fi mai mult decît un examen: vor construi pentru prima oară un baraj din argilă și piatră. Și, în plus, cota lacului de acumulare (mai mare cu 465 metri decît cea a lacului de la Vidraru), cascada artificială înaltă de 800 de metri (care va pune în funcțiune turbinele) sau galeriile străpungînd mai bine de 210 kilometri pătrați pe sub munți, vor fi pentru toți o demonstrare a măiestriei și curajului, o piatră de încercare a priceperii și o valorificare deplină și creatoare a experienței. Curaj și entuziasm, coordonatele începutului pentru oameni și munți.

*

Mulți dintre constructori au fost întîi la Bicaz, apoi la Argeș.

Fiecare și-a lăsat o parte din biografie acolo și fiecăruia-i place să-și amintească de ea. Numele lor sînt de mult cunoscute. Și pe cînd încă presa centrală nu anunțase decernarea decorațiilor, Tudor Moraru se afla cu brigada lui în subterana de la Mălaia săpînd primii zeci de metri de stîncă la galeria de fugă, Pavel Oțet era angajat în altă parte (accesul principal la uzină), iar o întreagă brigadă — cea de deviere a apei — lucra la baraj.

Poate dintre „meșterii mari" de la Argeș s-ar cuveni să mai amintim și pe Alexandru Farcaș, Paul Tianuc sau Panait Ion, pe Constantin Costandache sau Radu Dumitru și pe mulți alții care au venit la Lotru din primele zile, parcă mai tineri și mai plini de voie bună ca oriunde. Poate numelor lor ar trebui alăturate și cele ale tinerilor, țărani de prin părțile locului veniți pe șantier, sau absolvenți ai facultăților din țară. De altfel, din această din urmă categorie, doi dintre cei mai tineri ingineri (au absolvit facultatea în 1966), Ion Medrea și Alexandru Armășescu, mult apreciați de conducerea șantierului, se pare a fi de pe acum doi din viitorii figuranți de frunte pe tabelul „meșterilor mari" ai șantierului. Și de fapt lista „meșterilor" se completează, se continuează și se îmbogățește de-abia de aici înainte.

Ilustrația: Dan CIOCA

*

Rețineți un nume: Voineasa. Veți mai auzi vorbindu-se mult despre el. Poate mai mult decît despre Predeal, Călimănești, Tușnad. Poate că într-o zi (și mai devreme sau mai tîrziu va veni fără îndoială și ziua aceea) nu veți mai rezista curiozității și veți merge să vedeți acest orășel. Poate vă veți petrece de atunci înainte multe vacanțe sau concedii acolo. Deocamdată însă nu-l căutați pe hartă! Nu-l puteți găsi decît, cine știe, poate în vreo hartă administrativă a raionului Rm. Vîlcea. Dar de fapt acela nu e decît un sat alăturat viitorului oraș Voineasa.

Un proiect îndrăzneț, semnat între alții de inginerul Victor Sabovici și arhitectul Nicolae Petrescu de la I.S.P.H. București, poartă deocamdată ascunse tainele și dimensiunile viitorului oraș care se va naște pe o minunată terasă naturală, la o altitudine de 650 metri. Datorită orientării terasei, situată între Lotru și Voineșița, un afluent al Lotrului, clima aici e blîndă (media anuală a temperaturii oscilînd în jurul a 7°C) iar vegetația de conifere, care nu va fi aproape de loc sacrificată grație spațiilor mari deja existente, va permite amenajarea unor minunate parcuri în oraș.

Dar despre ce fel de oraș e vorba? Construit după cele mai noi norme arhitecturale, cu o linie și o ținută modernă, noul orășel alcătuit în întregime din locuințe stil cabană sau vilă, va fi locuit, pînă la terminarea construcției hidrocentralei, de muncitori, iar după aceea va fi dat în folosința O.N.T.-ului.

Ca orice orășel, Voineasa va avea și un liceu cu internat, o piață, un spital, o casă de cultură, un club și altele. La parterul blocului administrativ, care va fi cea mai înaltă clădire a orașului (opt etaje), se vor deschide magazine, un oficiu poștal și bineînțeles nu vor lipsi nici locuri de cumpărare a „amintirilor de pe Valea Lotrului". Orășelul va avea de asemenea și mai multe hoteluri prevăzute cu locuri de parcare, cu terenuri sportive etc.

Toate clădirile vor fi construite din cărămidă și vor fi acoperite cu azbociment, iar amplasarea lor se va face în funcție de particularitățile terenului, în așa fel ca fiecare să fie cît mai original construită și cît mai încăpătoare (fără a exclude repartizarea pe apartamente de două persoane sau de una singură). Întregul oraș, străbătut de alei străjuite de brazi, va beneficia de iluminare fluorescentă, de încălzire centrală, de canalizare.

Așadar, nimic din confortul omului modern nu va lipsi din Voineasa. Peisajele de o frumusețe și de un farmec inedit (vîrfuri care depășesc 2000 de metri, văi sălbatice, cum ar fi Valea Lotriței sau Valea Lotrului de la obîrșie prin cataracte pînă la confluența cu Oltul), ca și flora sau fauna de aici (molizi, florile alpine din masivul Cozia, urșii și cerbii) vor constitui marile ispite pentru sute și mii de elevi și studenți, pentru sportivi și turiști. Pescarii vor putea pescui păstrăvi, schiorii se vor simți minunat pe pîrtiile munților, iar amatorii de drumeții își vor putea alcătui minunate trasee pentru vizitarea monumentelor istorice din zona Argeș—Lotru—Oltenia. Deocamdată rețineți un nume: Voineasa.

*

S-a întîmplat să fie nouă, ca în cunoscuta baladă a meșterului Manole. Poate o simplă coincidență, poate mai mult decît atît. Și iarăși s-a întîmplat ca în multe locuri cărțile lor de vizită să fie la fel.

Ocupația: ingineri.

Vechimea: stagiari, absolvenți 1965 sau 1966.

De unde vin aici: din toate colțurile țării... Din București, din Iași, din Cluj...

Urc drumul care duce din Voineasa-sat la sediul I.C.H. împreună cu doi dintre ei: Ion Medrea și Vasile Moldovan. Unul e clujean de fel, celălalt bucureștean. Vorbim de una, de alta. În jurul nostru peisaje mirifice se-ntind pînă peste zare. Brazi imenși înfruntîndu-se cu munțele, albi, acoperiți cu zăpadă, par îmbătrîniți de urcuș. Liniște. Poate nicăieri nu e atîta liniște ca aici. Arar se aud doar motoarele mașinilor de pe șantier. Nu-mi pot opri admirația peisajului. Noii mei prieteni încep să-mi vorbească despre ei.

— Eu m-am săturat de Cluj. Is clujan din naștere, voiam să merg pe un șantier, spune Medrea.

Are încă un puternic accent ardelenesc, deși a venit aici de mai mult timp.

— Parcă totuși n-ai satisfacția muncii împlinite pînă nu vii pe un șantier, completează Moldovan.

— E drept că n-ai aceleași condiții din oraș, aici, la Lotru...

— Da, dar nici n-ar avea la ce-ți folosi...

— Asta așa e. Da' doar n-am venit aici să ne plimbăm pe asfalt... Părerea mea este că depărtarea de oraș, cel puțin cîtă vreme ești tînăr, te purifică de-o anumită poleială, de superficialitate...

— Dar nu toți tinerii din oraș...

— Firește. N-aș vrea să fiu greșit înțeles. Seriozitatea depinde și de mediu în mare parte, dar nu numai de el. La fel cred și ceilalți colegi de aici.

— Și teama de superficialitate v-a adus în munți?, îmi continui indiscreția.

Prietenii mei rîd. Le citesc pe față răspunsul și nici nu mai aștept să-l rostească.

Treptat-treptat ne apropiem de sediul I.C.H. Se ivește prilejul unei alte discuții, de data asta despre gigantica construcție a barajului care a început să fie ridicat sus în munți, la mai multe zeci de kilometri de noi. Rămîn în continuare cel care ascultă și, pe măsură ce umbrele nopții coboară printre brazi, în imaginație începe să mi se contureze viitoarea hidrocentrală, iar în memorie mi se statornicesc vorbele din care se plăsmuiesc biografiile simple ale acestor nouă tineri veniți de curînd aici să-și dăruie energia în neliniștea creației. Iar coincidența și comparația cu cei nouă meșteri mari din baladă mi se pare deodată verosimilă și firească.

Florentin POPESCU

PERSPECTIVE ŞTIINŢIFICE '67

● Care sînt cele mai valoroase rezultate ale cercetărilor efectuate de dv. în 1966 ?

● Ce tematică veţi aborda anul acesta ?

● Vizaţi un scop practic, aplicativ sau teoretic ?

Viitorul cercetării ştiinţifice în dezbaterea celor ce-l făuresc

Acad. prof. NICOLAE TEODORESCU
membru în Biroul Executiv al Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice

Însufleţite şi totuşi învesmîntate în solemnitate, şedinţele pentru lansarea planului de cercetare ştiinţifică pe anul 1967, care au loc la catedre, în laboratoare sau secţii de cercetare, dau muncii de cercetare o amploare de masă pe plan naţional, scoţînd în evidenţă caracterul social al cercetării ştiinţifice în patria noastră.

Elaborarea Programului unitar al cercetării ştiinţifice pe perioada 1966—1970 s-a desfăşurat sub semnul corelării conţinutului tematic cu cerinţele economiei şi culturii, cu dezvoltarea în perspectivă a societăţii, a ştiinţei şi culturii noastre socialiste. Direcţiile de cercetare au fost alese astfel încît să asigure contribuţia ştiinţei româneşti la înfăptuirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, în vederea desăvîrşirii construcţiei socialiste în ţara noastră, precum şi la dezvoltarea însăşi a ştiinţei mondiale, fructificînd creator tradiţiile prestigioase ale şcolilor ştiinţifice româneşti.

Planul pe anul 1967 al fiecărei unităţi de cercetare ştiinţifică, mică sau mare, reflectă într-o măsură considerabilă problematica Programului unitar. În acelaşi timp, cercetarea, îndrumată şi coordonată de Consiliul Naţional, beneficiază de o mare libertate tematică, în special în sectorul departamental. În aceste condiţii perspectivele cercetării în anul 1967 sînt largi şi variate, bucurîndu-se de sprijinul puternic al forurilor superioare de partid şi de stat. Structura Programului unitar care se reflectă în mare şi în aceea a Planului pe 1967, pune în lumină o repartizare a tematicii, după caracterul cercetării, după cum urmează : cercetări fundamentale pure — 27,1 la sută ; cercetări fundamentale orientate — 24,1 la sută ; cercetări aplicative propriu-zise — 36,7 la sută ; cercetări pentru dezvoltare — 10,8 la sută ; asistenţă ştiinţifică — 0,5 la sută.

Desigur că aceste procente variază şi cu ramurile de ştiinţă. Astfel, în domeniul matematicii din 53 de probleme, 30 sînt fundamentale pure, 21 fundamentale orientate şi 2 aplicative propriu-zise ; în domeniul fizicii, proporţiile se modifică : din 130 de probleme, 18 fiind fundamentale pure, 26 fundamentale orientate, 35 aplicative, la care se adaugă 18 probleme pentru dezvoltare şi 2 de asistenţă ştiinţifică. În ştiinţele tehnice apar alte raporturi. De exemplu, în domeniile electronicii, electrotehnicii şi automaticii din 45 de probleme nici una nu se încadrează în cercetarea fundamentală pură, 13 fiind orientate, 19 aplicative şi 13 de dezvoltare. Este interesant de urmărit şi ponderea pe care o au în cercetare diversele instituţii centrale ca Academia, care cuprinde 28,8 la sută din totalul problemelor din Programul unitar, urmată de Consiliul Superior al Agriculturii cu 13,1 la sută şi de Ministerul Învăţămîntului cu 12,4 la sută. Prin urmare, aceste trei mari instituţii centrale însumează peste 54 la sută din planul de cercetare, concentrînd o parte importantă a cadrelor de cercetare ştiinţifică.

Se mai constată în plus că cercetările fundamentale pure şi orientate predomină în Academia Republicii Socialiste România şi în Ministerul Învăţămîntului, pe cînd cele aplicative sau de dezvoltare se acumulează în special în unităţile celorlalte instituţii centrale.

Una dintre caracteristicile de seamă ale planului pe 1967 este promovarea colaborărilor între două sau mai multe unităţi în vederea rezolvării unor probleme complexe ; de asemenea, este de subliniat descompunerea unor astfel de probleme într-un număr de mai multe teme, ceea ce face ca planul pe 1967 să fie de cîteva ori mai voluminos decît programul unitar din care provine.

Perspectivele cercetării ştiinţifice în 1967 apar într-o lumină nouă, ordonate şi legate între ele prin numeroasele capitole ale planului. Pentru prima oară se dezbate viitorul cercetării, în pragul unui nou an, de înşişi cei chemaţi să-l făurească. Egida, încărcată de autoritatea personalităţilor cuprinse în Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice, sub care este menit să se ţeasă acest viitor, este de cel mai bun augur.

Conf. univ. dr. MARIUS PETRAŞCU, şeful laboratorului de reacţii nucleare, Institutul de fizică atomică.

Atenţia noastră se va concentra în primul rînd asupra unei teme de cercetare care se bazează pe un contract încheiat între Universitatea din Bucureşti şi Agenţia internaţională atomică de la Viena. Tema priveşte studiul unor secţiuni de interacţie ale neutronilor termici. Aparatura folosită pentru această cercetare va rămîne la dispoziţia catedrei de structura materiei a Universităţii.

Anul care s-a încheiat de curînd ne-a adus rezultate apreciate în cercetările noastre cu privire la mezoatomi. Aceste lucrări vor fi continuate în 1967.

Între altele, ne propunem să studiem cu ajutorul unor detectori cu germaniu pentru spectrometria radiaţiei gama realizaţi la noi în laborator, radiaţia X de mare energie emisă de mezoatomi ai elementelor transurane.

De asemenea, vom continua să studiem efectele tranziţiilor neradiative în mezoatomii elementelor grele.

O altă temă de foarte mare interes este studierea cu ajutorul unui fascicol de neutroni polarizaţi a unor proprietăţi fundamentale ale neutronilor.

La I.F.A. a intrat recent în funcţiune o instalaţie pentru obţinerea de neutroni polarizaţi avînd o oglindă magnetică de cobalt de lungime record, de 2 m. În afară de cercetări privind proprietăţile fundamentale ale neutronilor, cu această instalaţie va fi întreprins studiul caracteristicilor unor nivele nucleare. La cercetări, cum ar fi studiul unor corelaţii care apar la fisiunea nucleară, vom solicita şi cîţiva studenţi care participă la cercul ştiinţific studenţesc de pe lîngă catedra de structura materiei.

Studiile privind unele constante ale fisiunii nucleare interesează în problema proiectării de reactoare nucleare, avînd deci nu numai o valoare teoretică ci şi practică.

Metodele pe care le punem la punct în scopul analizei spectrelor radiaţiei gama au aplicaţii directe în analiza nedestructivă a purităţii unor materiale, printre care şi a materialelor necesare pentru construcţia reactoarelor nucleare.

Dr. docent RADU PORTOCALĂ, şeful secţiei de biochimie şi biofizică inframicrobiană. Institutul de inframicrobiologie.

Consider că apariţia în Editura Academiei a volumului „Acizii ribonucleici celulari şi virali" reprezintă o foarte importantă realizare a colectivului nostru.

De asemenea, aş mai adăuga la reuşitele secţiei noastre şi realizarea unor cercetări fundamentale de inframicrobiologie generală legate strict de aplicaţiile practice ale imunizării antivirale.

Încă din anul trecut ne-am dirijat lucrările fundamentale pe subiecte cu caracter general de aplicare practică. În speţă, studiem mecanismul de inactivare a virusurilor şi a acizilor nucleici infectanţi sub acţiunea unor agenţi fizici şi chimici, obţinînd cel puţin două tipuri de informaţii : pe de o parte, modul general de inactivare a virusurilor şi, pe de altă parte, inactivarea aceasta în cazul vaccinurilor antivirale.

Începînd din 1957 lucrăm în problema infectivităţii acizilor nucleici virali şi am obţinut în acest timp rezultate care reprezintă priorităţi pe plan mondial în acest domeniu. Datele fundamentale acumulate ne permit orientarea spre aplicarea lor, printre care şi studiul mecanismului inactivării vaccinurilor. Primele noastre rezultate comunicate la Congresele internaţionale de la München şi Sofia din 1966, la care am participat, dovedesc valabilitatea ipotezei emise în 1922 de Levaditti împreună cu Nicolau — întemeietorul şcolii româneşti de inframicrobiologie —, care au susţinut că un vaccin antiviral nu poate fi activ decît dacă virusul este viu. Rezultatele noastre aduc o nouă bază materială în această ipoteză arătînd că în cazul virusurilor atenuate, acidul nucleic îşi păstrează activitatea reuşind să dea acea boală minoră pe care cei doi savanţi o consideră indispensabilă în procesul imunogenezei.

Aceste rezultate confirmă, de asemenea, o ipoteză a noastră enunţată în 1960 — cînd spuneam că un virus vaccin este operant numai dacă acidul nucleic al virusului este activ.

Anul acesta colectivul nostru va continua aceste cercetări. De asemenea, împreună cu I. Samuel, intenţionez să predau la tipar volumul „Biosinteza inframicrobilor" care va cuprinde, în afara datelor cunoscute pînă acum în literatura mondială de specialitate, concluziile noastre decurgînd din experienţele desfăşurate în ultimii zece ani.

Conf. univ. dr. docent VICTOR SĂHLEANU, Universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj.

Fireşte, trebuie să încep prin a cita preocupările strîns legate de activitatea mea didactică universitară. După apariţia cursului de Biofizică, adresat studenţilor, şi care va avea loc încă în luna ianuarie, voi depune diligenţele necesare pentru a oferi, încă în vara aceasta, unui public mai larg de cititori, o informare în această ştiinţă. Este vorba de finisarea *Introducerii în Biofizică* pe care o pregăteşte Editura ştiinţifică, sub semnătura prof. univ. Tr. Gheorghiu, a conf. univ. Teodora Grosu şi a mea. Am început totodată strîngerea materialului pentru o lucrare mai vastă referitoare la *Ecuaţiile biologiei matematice*, a cărei elaborare va dura probabil mai mulţi ani.

Trebuie să mărturisesc însă că, în acelaşi timp, voi acorda atenţie şi unor probleme generale ale ştiinţei, cum sînt problemele de istorie, de metodologie şi de organizare. Pe scurt, „ştiinţa despre ştiinţă" (*scientologia* sau *scientica*, cum o numesc unii) continuă să mă pasioneze — şi sînt dintre cei convinşi de însemnătatea practică a unor asemenea preocupări. În cele două volume — Dialectica metodelor în cercetarea ştiinţifică — apărute recent sub îngrijirea unui colectiv din care am făcut parte, s-a arătat interesul zonelor de graniţă dintre ştiinţe şi al punctelor de vedere cuprinzătoare (cum este cel al ciberneticii) şi s-au comentat unele aspecte ale *sensului uman* al ştiinţei. Sper să pregătesc, în cîteva luni, pentru publicare, o lucrare consacrată în special *Eticii cercetării ştiinţifice*, ca şi o culegere de studii (realizate în colectiv) sub titlul *Ştiinţa în progresul societăţii*.

Precum se poate observa cu uşurinţă, în etapa actuală a activităţii mele accentul cade pe elaborarea unor lucrări teoretice sau de sinteză. Totuşi voi încerca să valorific în continuare şi materialul unor cercetări experimentale analitice din ultimii ani, aştept în special Congresul Naţional de Endocrinologie pentru a putea comunica unele rezultate originale asupra biologiei glandei pineale.

Dr. MIHAI CERNEA, şeful sectorului de Materialism istoric, Institutul de filozofie.

De curînd, colectivul nostru a încheiat cercetările efectuate în 11 mari întreprinderi industriale din 7 oraşe ale ţării în legătură cu problema integrării profesionale a muncitorilor în întreprinderile moderne, problema atitudinii faţă de tehnica modernă, completate de un studiu sociologic asupra mişcării inovatorilor din industrie. Concluziile acestor investigaţii, care au durat doi ani, vor vedea lumina tiparului în cursul anului acesta.

De asemenea, vom încheia în 1967 cercetările noastre de sociologie rurală într-un sat din Banat şi unul din Dobrogea. Urmărim în mod special răspîndirea cunoştinţelor tehnice şi culturale la sate, transformarea satului în socialism. Aceste cercetări prezintă un dublu interes. Pe de o parte, pentru faptul că cercetarea se efectuează într-o comună monografiată acum trei decenii de Filiala pentru Banat a Institutului Gusti ; pe de altă parte — pentru că face parte dintr-o cercetare internaţională comparativă care se desfăşoară simultan în Franţa, Polonia, Italia, Cehoslovacia sub auspiciile Centrului de cercetări sociale al UNESCO.

Constatările de pînă acum au pus în lumină modificări importante în conştiinţa, gusturile, comportamentul, viaţa de familie a ţăranului. De asemenea, se elaborează studii privind dezvoltarea naţiunii în socialism, dezvoltarea conştiinţei socialiste.

Alte studii vizează obţinerea unor date în legătură cu adaptarea tinerilor veniţi de la sat la condiţiile muncii industriale şi cunoaşterea cauzelor procesului de fluctuaţie a forţelor de muncă.

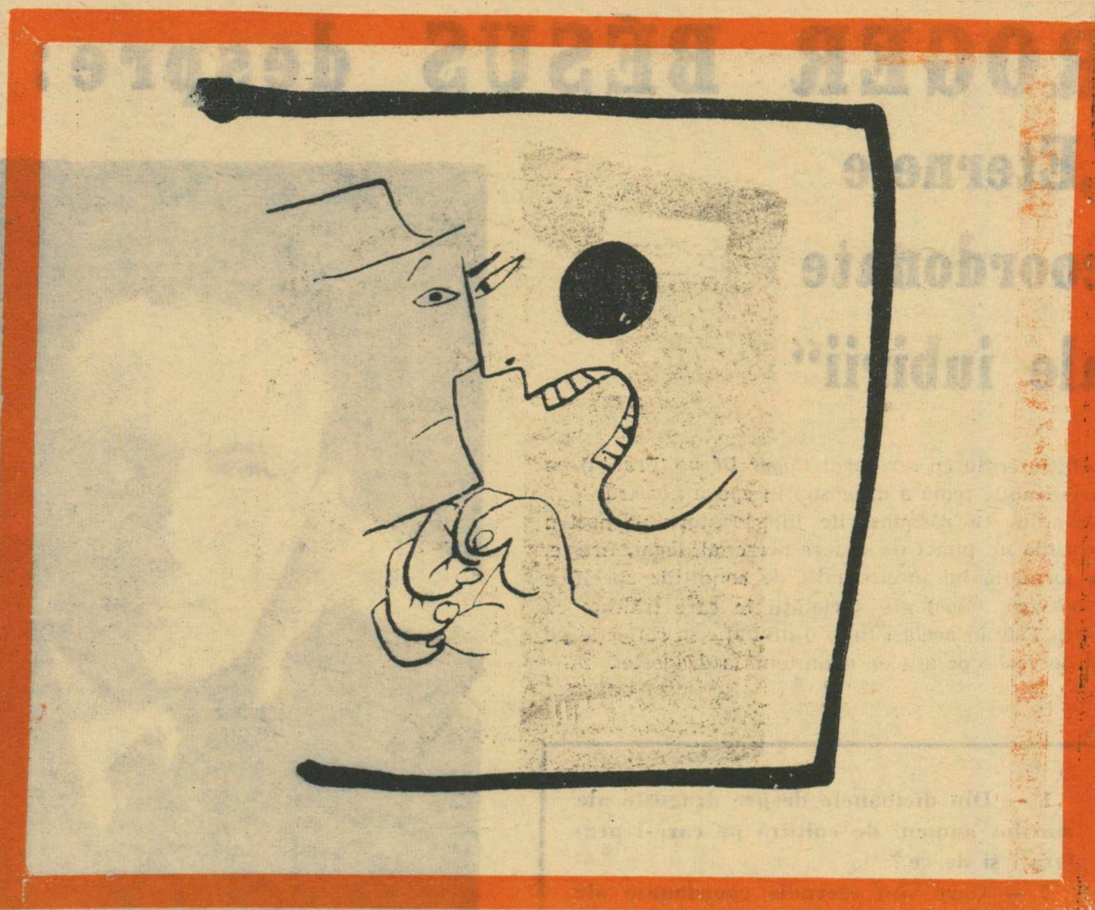
Pagină realizată de Georgeta RUŢA

n personaj

a buzunar subsemna-
ıtul 301, cu destinația
ai „De la om la mai-
înțelege pentru o re-
natarul foiletonului —
are, a devenit pentru
ție ! Materialul aflat
de expresii în mod
tea de student a unui
nobila cetate univer-
pentru cititori nu-
lu Maco (trecem sub
t, pentru a nu mai
bile !). Fuseserăm in-
.C. și A.S. pe centru
le **inadvertențele** cu-
ignitor și „antropoid"

sori că tînărul nostru
în atenția miliției,
n oprit un taximetru
flam în biroul secției

rea trăsăturilor sale fizice cu cele semnalate în materialul publicat, ceea ce nu scuză, însă, tonul uneori fulminant al foiletonului. Dar, la urma urmei, foiletonul are și el legile lui... Mărturisim că am avut o misiune delicată și neplăcută : trebuia să-i demonstrăm unui om inconștient de gravitatea faptelor comise spontan — dintr-un temperament poate sanguin, poate coleric — că a „lovi cu capul" un „individ" care îți cere chiar insistent partenera la dans și a-l umple de sînge în restaurantul „Continental" nu e totuși un gest care atestă nobila calitate de student, ci dimpotrivă. (Nu mai trecem aici în revistă cronica de scandaluri și de bătăi la care a luat parte eroul nostru de-a lungul anilor pînă în ultimele săptămîni. Ele rămîn în carnetul de documentare al reporterului și, la nevoie, le poate scoate la iveală oricînd. Ni s-a părut jignitoare reproducerea lor într-o revistă care se adresează viitorilor intelectuali !). Și apoi, numai simplul fapt că eroul nostru poate fi întîlnit frecvent prin restaurante și prin baruri, suferind de o „cronofagie" cronică, nu e destul pentru a-l confirma încă o dată ca student, ci invers ! Pentru că a repeta doi ani de facultate, așa cum se pomenește în foiletonul anterior, într-un institut care te declară profesor de sport numai în trei ani, nu e o performanță nici pe linie profesională, nici pe linie... sportivă !

RSUL
ILOR
LETON

ore s-a dovedit nu
articol și expresiile
e, ci, și mai mult,
abil de lucruri mult
uprinde piese care
tatea documentării
pseudonimul nostru
e reclamațiilor pri-
ea tovarășilor care
atitudinii, am fost
i încheiem discuția
m o sarcină impor-
torii asupra cîtorva
Cluj :
n cunoscut într-un
. De la început tre-
sionat de asemăna-

Ciudat e că eroul nostru nu părea nicidecum preocupat de situația sa, de faptele sale, ci mai degrabă era interesat să afle din ce sursă s-a informat Omicron cînd a pornit la redactarea foiletonului. Alături de el, în restaurant, se afla o tînără fată elegantă, frumoasă, spirituală, sincer îndurerată de cele întîmplate prietenului său, gata să se „arunce în foc" ca să probeze puritatea lui morală și socială actuală. Ne-a impresionat încrederea ei în calitățile partenerului de dans și de bar, afecțiunea ei pentru însușirile sale nobile pe care nimeni nu s-a străduit să le descopere și să le cultive :

— Gelu Maco nu e un huligan ; împrejurările în care a compărut i-au creat faimă de scandalagiu și bătăuș, societatea de derbedei și de oameni fără preocupări în care s-a complăcut l-a inhibat în așa hal. Eu sînt convinsă — spunea cu ardoare tînăra studentă — că omul acesta se va schimba radical și că din prietenia noastră va ieși un om cu un profil moral deosebit. **Pentru că Gelu Maco e un om bun !**

Urmează ca realitatea să confirme pledoaria ei... Noi îi dorim, din toată inima, succes !

O să vi se pară paradoxal sau nu, dar în urma profundei investigații făcute ne-am dat seama că fata avea în multe privințe dreptate, că „anatema" acestei comportări nu trebuie aruncată în exclusivitate asupra eroului nostru; îi facem răspunzători pentru situația precară morală în care a ajuns Gelu Maco pe toți aceia care-l înconjoară și îl adulează pentru acest nonconformism zgomotos, pe toți cei care îi trec cu vederea abaterile de la conduita socială și mai ales pe cei care (culmea ignoranței !) îl declară... nevinovat.

Pentru că iată ce „referință" i-au acordat conducerile organizației U.T.C. și asociației din Facultatea de educație fizică din Cluj după apariția foiletonului amintit : „Acest articol semnat sub pseudonimul de Omicron ne-a indignat într-o mare măsură, el tratînd în mod subiectiv, cu răutate chiar, atitudinea și comportarea studentului mai sus citat. Articolul intitulat „De la om la maimuță antropoidă" a fost analizat în cadrul Comitetului U.T.C. din facultate și s-a ajuns la concluzia că cele scrise pe hîrtie în mare majoritate sînt calomnii care nu-l jignesc numai pe el, ci întreg colectivul facultății... În a critica pe cineva nu credem că e bine a se lega de statura fizică, deoarece de acest lucru e răspunzătoare numai natura (Evrika ! — N. R.). De asemenea, că ar colinda cafenelele credem că nu o face întrucît are un număr mic de absențe. Nouă colegilor nu ne pare de loc... (epitetul este indescifrabil—N.R.), se poartă foarte colegial nefiind orgolios sau să aibă mania persecuției... Credem că nu e bine ca redacția unui ziar să publice articole fără o documentație precisă, să critice pe cineva fără să aibă avizul forului conducător al instituției în care activează. Să nu uităm că e vorba de sentimentele unui om care s-a îndreptat. Cele din articol sînt mai mult decît o critică — sînt injurii. Dacă e criticat cineva nu trebuie, credem, să-i distrugem latura bună, pozitivă a personalității. Societatea noastră dispune de numeroase posibilități de a aduce pe oricine a alunecat pe o pantă greșită ; printre acestea e critica pozitivă, nu izvorîtă din răutate, gelozie sau alte motive de ordin subiectiv. Altfel s-ar putea ajunge la rezultate contrarii așteptărilor".

Ce să mai comentăm ? Se vede cu ochii închiși chiar că semnatarii acestei scrisori sînt complet inocenți în problema care ne preocupă, că nici măcar nu-și dau seama cît de gravă e atitudinea lor. Pornind dintr-un orgoliu — hai să-i zicem — „local" prost înțeles și, ce este mai violent, dintr-o completă necunoaștere a situației, se ajunge în felul acesta într-adevăr la rezultate „contrarii așteptărilor" !

Prin urmare, recursul comitetului U.T.C. și Consiliului A.S. pe Facultatea de educație fizică din Institutul pedagogic de 3 ani, în „procesul" — Gelu Maco, **se respinge !**

Concluzii

Din analiza reacțiilor stîrnite de foiletoanele revistei noastre în rîndurile cititorilor trebuie reținut un fapt esențial : Recursurile lor — ca să întrebuințăm un termen juridic — nu au avut nici o bază reală, nu au fost întemeiate. Dar reacția eroilor de foileton e oarecum scuzabilă, pentru că prin forța împrejurărilor ei devin subiectivi. Nedumirește însă reflexul negativ al colectivelor care se ocupă de educația lor etică și profesională, reflex generat de înțelegerea greșită a efectului criticii și autocriticii, de înțelegerea greșită a rolului comitetelor U.T.C. și consiliilor A.S. în crearea unei opinii publice care să sancționeze prompt ieșirile imorale și antisociale ale studenților, întreținînd în felul acesta o atmosferă de mediocritate, de superficialitate în tratarea problemelor personale, de la om la om, de la inimă la inimă. Dacă unele organizații U.T.C. și asociații ca acelea citate, care se ocupă de educația comunistă, de formarea profilului moral al viitorului intelectual, duc o activitate formală, care ține uneori de statistică și de principii teoretice, neglijînd complexitatea problemelor intime care-i frămîntă pe tineri, atunci cu ce antecedent și ascendent... moral ne vom mai putea adresa noi studenților pentru crearea unei atmosfere de înaltă ținută etică și academică ?

Adrian DOHOTARU

Nota redacției

Conform unor norme cunoscute ale presei, redacția noastră adresează fiecărui institut și fiecărui colectiv studențesc sesizări privind materialele care le vizează într-un fel sau altul, invitînd forurile respective la dezbatere și la răspuns. O amnezie ciudată a făcut însă ca sesizările noastre să fie uneori trecute cu vederea și anexate la dosare.

Și aceasta se întîmplă tocmai acum cînd se face tot mai des apel la necesitatea formării unei opinii colective ferme, care să ia întotdeauna o poziție activă față de abaterile de la principiile conduitei și moralei comuniste. Se pare că nu toate organizațiile U.T.C. și A.S. au pătruns în esența acestei probleme, că „opinia colectivă" este deocamdată în foarte multe institute și facultăți o noțiune abstractă, vehiculată doar în referate și în dări de seamă. Cîtă vreme studenții se adresează direct revistei noastre, ocolind forurile competente din unele instituții (decanatele și rectoratele, organizațiile de tineret) pentru a ne aduce la cunoștință abateri flagrante pe linie morală și administrativă, cu convingerea că cele sesizate n-ar fi avut nici un ecou în fața acelora care trebuie să-i reprezinte, înseamnă că opinia colectivă, nu numai că nu există — vorba unui personaj caragialesc — dar „lipsește cu desăvîrșire".

Situațiile de mai sus sînt concludente. Cu excepția organizațiilor U.T.C. și A.S. și a rectoratului de la Institutul de teatru, care, așa cum e și firesc, au luat în discuție cele sesizate, stabilind măsurile ce se impuneau, în rest s-a adoptat fie o atitudine de expectativă, fie una lipsită de spirit critic și mai ales autocritic. Evident nu peste tot se înțelege necesitatea unui climat moral prielnic combativității intransigente față de orice fapte dezonorante pentru prestigiul calității de student.

Rîndurile de față constituie de aceea încă un semnal, să sperăm că și ultimul, pentru cei care se mai complac într-o asemenea stare de amorțire a spiritului critic. Trimițînd aceste unde radar celor răspunzători de asemenea situații, nu ne îndoim că ele se vor bucura de reacția așteptată, adică aceea a stimulării unei opinii sănătoase.

Eseu

OPERA DE ARTĂ ȘI ORDINEA LUMII

Neîndoielnic, Hamlet e mai cunoscut decît orice personaj din istoria Danemarcei; lumea lui Don Quijote e o Spanie mai familiară nouă decît oricare reconstituire din manualele de istorie, iar despre ducatul Parmei nu știm mai mult decît ne povestește Stendhal. Lumii noastre i s-a adăugat, din timpuri vechi, o altă lume, populată de ființe vii și organizată aidoma celei adevărate: lumea, sau mai bine zis lumile literaturii. Pe creatorii acestor lumi îi cunoaștem și îi numim cu respect: Shakespeare sau Cervantes, Sadoveanu sau Faulkner.

Studiul fenomenologiei unei opere, a felului în care ea se constituie în spațiu — așa cum îl încerca, de pildă, Tudor Vianu — poate aduce interesante puncte de vedere asupra raportului realitate-operă de artă, asupra creației artistice și a caracterului său particular. Marea operă de artă care propune o ordine a lumii este structural completă, unică și irepetabilă, și se constituie pe o viziune coerentă asupra existenței.

Această operă este spațiu în spațiu și timp în timp. Lumea literaturii este o lume în lume, realitate artistică în realitate. Să ne gîndim de exemplu la faimosul district Yoknapatwpha, pe care Faulkner l-a făcut celebru. Asemenea teritoriu imaginar este spațiu în spațiu, ca orice altă lume posibilă. Valabil și plauzibil nu numai pe harta Americii. Coerența universului faulknerian e în primul rînd asigurată printr-o limpede circumscriere în spațiu, ceea ce permite instaurarea unei ordini amănunțite și complex construite, bazată pe inepuizabile legături relaționale și pe repetate schimbări de perspectivă.

„Mi-am creat un cosmos propriu — *declara Faulkner.* Îmi place să cred că lumea pe care am creat-o e un fel de cheie de boltă în univers, că neînsemnată așa cum e această cheie de boltă, dacă ar fi îndepărtată de la locul ei, însuși universul s-ar prăbuși".

Nu ajunge desigur delimitarea geografică a unei lumi posibile pentru a se vorbi de coerență. Deocamdată n-am constatat decît existența unei duble legături între realitate și universul imaginat: o apropiere și o separație, un contact și o distanță. „Orice operă e un obiect nou în natură, pe care natura nu l-a putut singură produce", *scria Vianu. Lumea fictivă este* „supraadăugată" *naturii — termenul implică și* „solidaritatea" *operei cu natura și* „antagonismul" *lor.*

Marele creator imaginează un univers global, a cărui realitate artistică poate fi dovedită și impune acestui univers o ordine interioară, esențială. Finalitatea acestui act e dublă: creatorul fie că reflectă „în clar" *ordinea lumii sale, făcînd să transpară legăturile determinante, semnificațiile, fie că propune o ordine lumii în numele grupului social din care face parte.*

Un prim element este, am văzut, coerența spațiului. Unii scriitori proiectează o ordine a lumii într-un spațiu strict localizat. Sadoveanu alcătuiește o monografie spirituală a unei civilizații populare delimitată geografic, cu o tipologie aparte presupunînd unitatea omului cu natura, o psihologie constituită pe un refuz al oricăror valori pervertite. Pentru a sublinia caracterul universal valabil al ordinii propuse foarte mulți autori au preferat spațiul nedeterminat, Theatrum Mundi, sau spațiul fantezist al utopiilor

Al doilea element ce dă coerență viziunii e timpul. Privită din perspectiva universului, cronologia devine accesoriu secundar; timpul însumează experiența umană sau e înregistrat ca termen de referință a valorilor.

La Cervantes, de pildă, timpul ca referință a valorilor e condiția esențială a confruntării celor două ordini ale lumii. Aici nu există decît trecut și prezent: prezentul corupt, lume convențională a absolutismului catolic, căruia i se opune o ordine mai bună, imposibilă de integrat tocmai prin această nepotrivire substanțială a celor două timpuri. Don Quijote intră pe marea scenă a lumii ca erou al speciei. Importanța timpului pentru figurarea ordinii coerente a unui univers fictiv o simțim și în „Moromeții" *lui Preda.* „Timpul nu mai avea răbdare" *— cu aceste cuvinte se încheie cartea și începe prăbușirea tablei de valori a unei întregi societăți.*

Și încă aceste elemente nu sînt suficiente pentru ca opera să atribuie sau să construiască o ordine a lumii: ele garantează substanțialitatea, favorizează închegarea viziunii ca globală. Criticul marxist francez Lucien Goldmann scria într-o încercare de sociologie a literaturii: „Mare scriitor e individul excepțional ce creează un univers imaginar, coerent sau aproape riguros coerent, a cărui structură corespunde cu cea spre care tinde ansamblul grupului; opera e cu atît mai importantă cu cît structura sa se apropie de coerența riguroasă". *Să privim cu atenție conceptul de* „viziune a lumii". *Operele de artă, explică Goldmann, sînt bucăți de realitate imaginară sau conceptuală, astfel structurate încît, fără să fie nevoie să completezi esențial structura lor, să le poți dezvolta în universuri globale. Această structurare depinde de grupurile sociale a căror conștiință tinde spre o viziune globală a omului și ordinii lumii care există obiectiv în gîndurile fiecărui membru al grupului, ca o tendință mai mult sau mai puțin avansată spre o coerență a viziunii. Creatorul este acela care elaborează inteligibil viziunea globală.*

Viziunea lumii la Shakespeare este determinată de structura unei societăți ale cărei dogme și mituri se prăbușesc; ordinea propusă de el pleacă de la principiul descătușării teritoriale și psihice a individului, fiind confruntată permanent cu conceptele esențiale ale lumii feudale în declin; centrul de greutate al viziunii stă în prima mare eliberare a omului de fatalismul exteriorității destinului său, în situarea umanității în afara oricărei concepții transcendentale. Lumea nu mai este socotită o realitate dată, neschimbată și imuabilă; liberarea conștiinței va inaugura o ordine bazată pe transformarea directă a realității de către om.

Marii creatori legați de aspirațiile spre o restructurare globală a societăților prost alcătuite au plasat întotdeauna valorile substanțiale ale viziunii lor într-un raport antitetic cu valorile degradate.

Asemenea creații au fost produse mai întotdeauna în momentele de răscruce ale istoriei, la confluența a două lumi: o ordine perimată și una în curs de afirmare. De aceea opera respectivă cuprinde o semnificație dialectică, este expresia unei depășiri creatoare prefigurînd o etapă nouă de dezvoltare. Trăind independent prin forța imaginației artistice, lumea operei de artă e parte integrantă a lumii noastre.

Eugen PATRICHE

Relief

Lucian Blaga: ANTOLOGIE DE POEZIE POPULARĂ

Antologia de poezie populară, noua lucrare postumă blagiană, adaugă o nouă dimensiune polivalenței personalității a celui ce a scris „Spațiul mioritic".

E limpede pentru oricine a freeventat filozofia lui Blaga, că acesta, bun cunoscător al folclorului nostru, extrage (cu precădere în „Spațiul mioritic") **idei ce stau la baza alcătuirii acestei antologii.**

Astfel, în lucrarea citată, există un capitol „Despre dor". **în care Blaga demonstrează** „înclinarea spre nuanță și discreție" **observabilă în arta poporului român,** „substanța lirică a poeziei noastre populare, stările cele mai des citate și exprimate fiind, precum se știe: „dorul" și „jalea", „urîtul" — toate aceste stări care alcătuiesc substanța celor mai multe poezii populare, fiind stări de nuanțe".

Ca motiv liric, „dorul" e cîntat pentru el însuși, transformîndu-se din stare obiectivă în obiect liric, așadar, nu-i aici vorba de o personificare a dorului cît de o ipostaziere a lui.

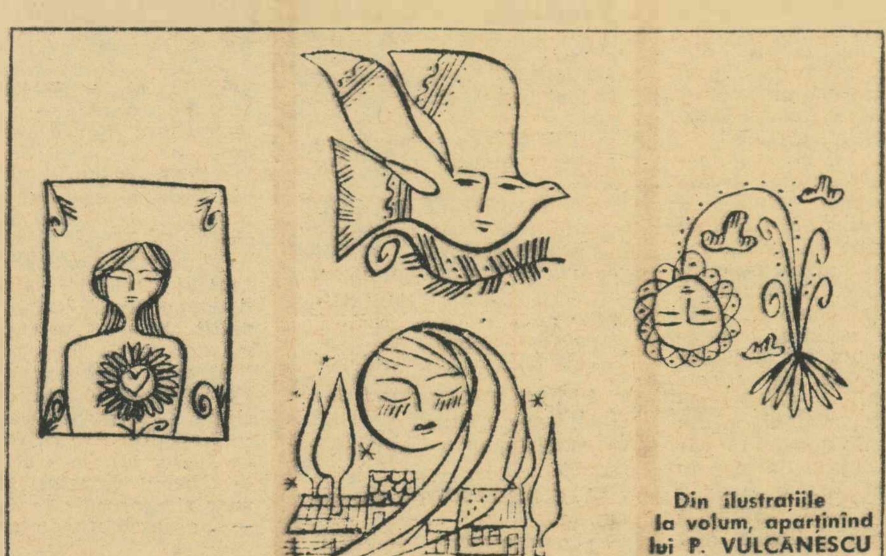
În continuare Blaga conchide asupra „orizontului nostru sufletesc" **a cărui expresie directă e tocmai poezia populară (orizont care se desprinde din** „linia interioară a doinei, din rezonanțele și din proiecțiunile ei din afară, tot așa și din atmosfera și duhul baladelor noastre") **și care e exprimat cel mai bine în creația lui Eminescu care reprezintă** „un românism sublimat, complex, creator".

În fond, sensul întregii demonstrații e acela că apropierea de realitățile satului românesc e cît se poate de fructuoasă pentru orice artist, cu condiția ca ea „să nu se facă prin imitarea cu orice preț a creațiilor populare"; **„apropiindu-ne — zice Blaga — de cultura populară,** trebuie să ne însuflețim mai mult de elanul ei stilistic interior, viu și activ, decît de împlinire ca atare".

E așadar, o pledoarie pentru explorarea inefabilului artei folclorice, pentru o descendență nu din formele ei, cît de sensul ei interior și pur, lucru pe care însăși poezia lui Blaga (ca și cea a lui Eminescu) îl realizează în cel mai înalt grad.

Astfel „Antologia" nu-i nici cum un exercițiu etnografic documentar, ci expresia unor căutări dintre cele mai intime ale poeziei lui Blaga. Piesele ca atare sînt valoroase nu numai ca termeni ai demonstrației mai sus amintite, ci chiar în sine și numai din lipsă de spațiu renunțăm la citarea de pildă a unei poezii cu grave acorduri în linia „Mioriței" — „Foaie verde de trei flori".

Șerban CIONOFF

Din ilustrațiile la volum, aparținînd lui P. VULCĂNESCU

post scriptum

premiile „luceafărului"

„Luceafărul" a fost și de data aceasta singura revistă literară care a acordat premii la sfîrșitul anului trecut, distingînd astfel cele mai bune producții aparținînd tinerilor (poezie, proză, critică literară) care au fost publicate în corpul său. S-au ridicat, mai ales în ultima vreme, destule voci ca și celelalte publicații să preia acest obicei — fapt de cultură emulatoriu — dar pînă acum nici una dintre ele, din păcate, nu le-a luat în seamă.

Proaspeții laureați ai **„Luceafărului"** sînt talente tinere și certe în care întrezărim frumoase evoluții în viitor. Să le pomenim și noi numele, asta și cu o bucurie secretă că cei mai mulți sînt sau au fost pînă de curînd studenți: Grigore Arbore, Ileana Mălăncioiu, Gheorghe Istrate (poezie); Alexandra Tîrziu, Ion Nicolescu, Paul Goma (proză); Petre Nicolau (critică). Totodată să ne exprimăm și un ușor regret: Gheorghe Istrate merita poate mai mult decît o mențiune, chiar dacă a publicat și în alte reviste...

Și încă ceva: nici unul dintre cei premiați n-a debutat în acest an; de altfel, în ce privește poezia, revista n-a propus în anul acesta nici un nume cît de cît demn de reținut.

Vom urmări însă cu atenție speranțele pe care ni le-a certificat, prin premiile acordate, revista **„Luceafărul"**.

nostalgia doinei...

Nu-i locul aici să mai facem încă o dată demonstrația bogăției, varietății și valorii folclorului nostru muzical. Dorim doar să semnalăm un fapt mai puțin fericit care ține de instituțiile (radio, televiziune, ansambluri) care au menirea să propage și să întrețină valorile folclorului muzical. E vorba de cultivarea unilaterală doar a unor genuri de cîntece populare, în dauna altora de o frumusețe inestimabilă, în același timp profund specifice românești. Auzim, adică, la radio, televiziune, prin sălile de concert aceleași și aceleași cîntece de joc, cîntece ciobănești, cîntece satirice festive cu orice chip, însoțite de o mimică de asemenea mereu aceeași și dubioasă, și foarte rar ne este dat să auzim o doină, de pildă. Mai mult, repertoriul unor soliști, format altădată din doine, cîntece vechi ca, de exemplu, al lui Ion Cristoreanu s-a redus astăzi **„La mîndra pe ulicioară"** și **„Mama mă căta la șură / Eu băgam cu pumnu-n gură"**. Bineînțeles, băga brînză...

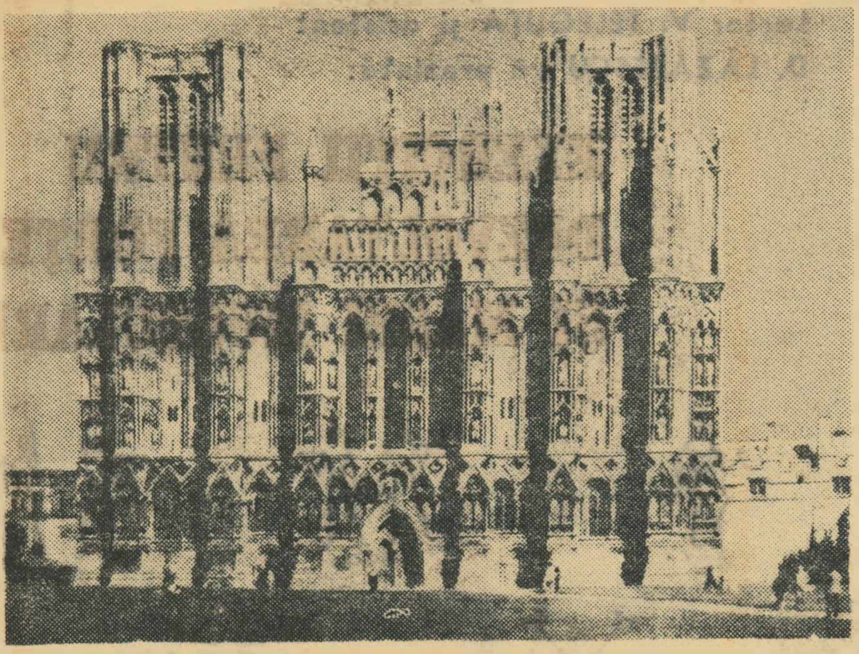
Ni s-a făcut dor de mai multe doine, de mai multe balade, de mai multe cîntece sobre și răscolitoare, așa cum le cînta pînă nu de mult Maria Tănase

un răspuns frumos

Spiritual și demn de reținut pentru mulți răspunsul pe care l-a dat acad. Ștefan Milcu la întrebarea a III-a **„Ce ați dori să nu se întîmple"?** (în anul 1967 — nota noastră) din chestionarul pe care l-a publicat „Contemporanul" de Anul nou **„Ciudată întrebare! N-aș dori să mi se întîmple nimic asemănător personajului căruia i se adresează blestemele din cunoscuta poezie argheziană!**

Ca director de institut să nu fiu învăluit cu realizări „trandafirii" și înconjurat de personaje „binevoitoare". Ca profesor, studenții să nu manifeste stări hipnotice ascultînd cursurile mele: ca om de știință să nu fiu înșelat de aparența adevărului, iar ca medic să nu mi se ceară să vindec prostia!".

Ion HENEGARU

Catedrala, mîndria întregului comitat şi a Wells-ului...

Popasuri engleze

WELLS — OXFORD (II)

În timpul vizitei noastre în Marea Britanie am avut ocazia să trecem printr-unul din cele mai pitoreşti comitate, care îţi atrage atenţia prin varietatea şi frumuseţea reliefului — Somerset, din Ţara Galilor. În inima acestui comitat, la poalele dealurilor Mendip, se află un oraş micuţ pe care englezii îl denumesc „Oraşul fîntînilor" — Wells.

Primarul oraşului, domnul Campkin, care ne-a întîmpinat şi ne-a urat bun venit din partea locuitorilor Wells-ului, ne-a mărturisit că sîntem primii săi oaspeţi-studenţi dintr-o ţară socialistă. De altfel, presa comitatului şi, în special The Wells Journal au publicat pe prima pagină sub titlul „Dovezi de prietenie" reportaje şi fotografii ale vizitei noastre şi aspecte din timpul prînzului oferit de primar în cinstea studenţilor români care au vizitat oraşul Wells. Nedezmințind politeţea britanică, după ce a aflat că sîntem studenţi din diferite facultăţi şi dornici să aflăm cît mai multe, domnul Campkin ne-a vorbit cu foarte multă mîndrie despre trecutul oraşului, importanţa sa economică şi mai ales turistică.

Wells-ul, capitala Somerset-ului, este un oraş vechi care se păstrează astfel de multe sute de ani; în 1201 regele John a dat prima Cartă care a consfinţit independenţa oraşului, iar de atunci cea mai mare personalitate de aici este primarul. Încă din secolul al XIV-lea Wells-ul şi-a trimis reprezentanţi în parlament.

Mîndria întregului comitat şi a Wells-ului o constituie monumentala catedrală construită de-a lungul secolelor XII, XIII şi XIV, care poartă amprenta stilului gotic perpendicular. O încăpere foarte interesantă este Capela, aşezată într-un turn al cărui mobilier este constituit din 50 de scaune de piatră de jur-împrejur, unde se întruneau preoţii din comitat pentru a discuta problemele lor administrative, precum şi orologiul construit într-un stil original în 1380, care atrag mulţi vizitatori.

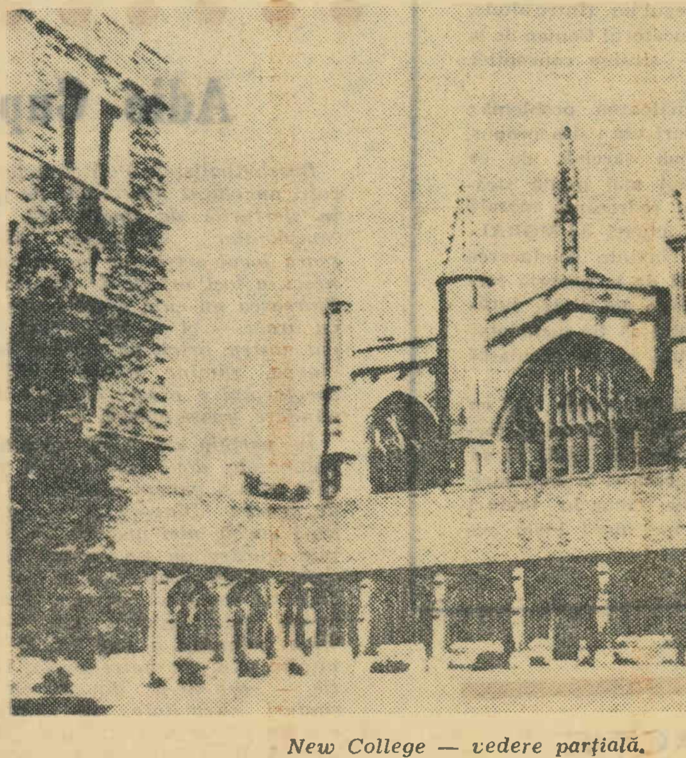
În Wells se găseşte şi strada Vicarilor, care este considerată cea mai veche stradă din Europa, menţinută şi conservată în forma ei iniţială.

Domnul primar consideră că starea excepţională şi chiar unică de conservare a oraşului se datorează constanţei numărului populaţiei, aproape 7 000 locuitori de 1 000 ani. El a adăugat zîmbind: „Sperăm că populaţia nu va depăşi niciodată 10 000 locuitori, altfel simţim că oraşul îşi va pierde mult în specificul lui."

★

Continuîndu-ne călătoria în Marea Britanie am vizitat oraşul Oxford — leagănul învăţămîntului universitar englez. Oraşul s-a dezvoltat la început în jurul universităţii, dezvoltîndu-se apoi şi industria uşoară şi alimentară. „Cronica anglo-saxonă" ne spune că în anul 912 „regele Edward a luat în stăpînire Londra, Oxford-ul şi toată ţara care de atunci i-au datorat supunere". Cu o jumătate de secol înainte de cucerirea normandă, Oxford-ul avea o mare importanţă politică: aici se ţineau numeroase consilii ale coroanei. Prin anul 1185 Oxford-ul devenise o sursă principală de profesori şi studenţi dintre care mulţi veneau aici de la Paris. Din punct de vedere geografic, Oxford-ul e bine situat pentru a fi un centru de învăţămînt la distanţa egală de Londra, Southampton şi Bristol.

La început studenţii locuiau la gazdă şi asistau la orele diferiţilor profesori care voiau să-i primească. Cu timpul, sgîrcenia locuitorilor îi determină pe studenţi să locuiască împreună în colegii sub conducerea unui director. Unele neplăceri cu oraşul determină regatul papal ca în 1209 să dea anumite privilegii tinerei universităţi. Deşi biserica şi statul favorizau universitatea, procesul de învăţămînt se dezvoltă foarte greu din cauza sărăciei. Un stimulent în procesul de învăţămînt l-a avut venirea la Oxford a călugărilor, care închiriau locuinţe studenţilor în teologie şi care prin exemplul şi caritatea lor au creat oraşului o reputaţie de invidiat.

New College — vedere parţială.

Pe la sfîrşitul secolului XIII au fost întemeiate primele colegii — organizaţii de profesori şi studenţi care se autoguvernează. În anul 1249 a fost construit colegiul universităţii, iar în următorii 200 de ani alte numeroase colegii au fost construite şi înzestrate de clericii bogaţi.

Secolul XIX a adus schimbări în structura vieţii universitare: au fost introduse lucrările scrise, au fost stabilite titlurile absolvenţilor, iar cei care urmau să-şi continue studiile şi cercetările în cadrul facultăţilor erau aleşi prin examen, a încetat folosirea studenţilor săraci ca servitori ai celorlalţi.

În Oxford mai sînt unele colegii, în general institute religioase care nu ţin de universitate. Absolvenţii acestor colegii nu beneficiază de diplomele universitare şi de aceea cei mai mulţi fac parte din Societatea Sfînta Caterina, de unde pot obţine titlurile universitare.

Atît universitatea cît şi colegiile separate sînt conduse pe bază de statute, care nu pot fi schimbate fără consimţămîntul Consiliului. Deşi în decurs de 150 de ani universitatea şi-a extins puterea asupra colegiilor, acestea în mare măsură au rămas autonome.

Organul administrativ care aprobă statutele şi decretele este Adunarea, alcătuită din toţi acei care au titluri de master şi doctor, şi activează în universitate. Un alt organ de conducere, numit Convocarea, se întruneşte pentru alegerea Cancelarului, pentru a oferi diplome de onoare şi pentru a dezbate diferite probleme de învăţămînt.

Universitatea primeşte o alocaţie anuală din partea statului, aceasta însă fără a-i ştirbi cu nimic independenţa.

Studenţii se supun celor două regulamente: al universităţii şi al colegiului, iar ordinea este menţinută de asistenţi mai tineri. Este interesant că regulamentul de ordine interioară al fiecărui colegiu se întemeiază pe numeroase tradiţii, respectate cu rigurozitate. Spre exemplu, în secolul XVII erau pedepsiţi studenţii cu părul lung, cei care jucau fotbal, cărţi şi mergeau în circiumi; în prezent se interzice studenţilor să întîrzie după ora 24,00 (celor care vin după miezul nopţii nu li se admite intrarea în colegiu decît a doua zi dimineaţa) sau să părăsească oraşul şi împrejurimile.

Cu tot regretul nostru, nu am putut sta de vorbă cu studenţi, aceştia fiind plecaţi în vacanţă. Poate că tocmai această absenţă a studenţilor din oraş sublinia pustietatea oraşului, altfel plin de zgomot şi de freamăt tineresc.

Angela GHIMIŞ
Constantin LUCĂ

ÎNTÎLNIRI PRIETENEŞTI

În ultimele săptămîni au vizitat ţara noastră mai multe delegaţii studenţeşti de peste hotare. Înainte de plecare, conducătorii acestor delegaţii au făcut unui redactor al revistei noastre declaraţii cu privire la impresiile ce le-au prilejuit cunoaşterea României.

Publicăm în acest număr declaraţiile conducătorului delegaţiei U.N.E.F.; în numerele viitoare vom publica interviurile acordate de reprezentanţii Uniunii Naţionale a Studenţilor din Anglia, Ţara Galilor şi Irlanda de Nord (N.U.S.E.W.N.I.) şi ai Uniunii Studenţilor Scoţieni (S.U.S.).

Alain Crombecque, conducătorul delegaţiei Uniunii Naţionale a Studenţilor Francezi (U.N.E.F.):

Întîlnirile pe care delegaţia noastră le-a avut recent cu conducătorii U.A.S.R., cu studenţii români, se înscriu ca un nou moment în ceea ce putem de acum numi istoria relaţiilor prieteneşti ale studenţilor din ţările noastre, ale organizaţiilor noastre studenţeşti. Participarea la fiecare congres anual al U.N.E.F. a reprezentanţilor U.A.S.R., întîlnirile noastre la manifestările internaţionale studenţeşti, cum au fost Congresele U.I.S. sau Conferinţa studenţească de cooperare europeană, prezenţa încununată de un deosebit succes a delegaţiei culturale care a participat anul trecut la Festivalul artistic al U.N.E.F. — iată numai cîteva dintre verigile acestei colaborări tot mai fructuoase.

Întîlnirile şi schimburile de opinii pe care le-am avut cu reprezentanţii U.A.S.R. au scos la iveală existenţa unui mare număr de puncte de vedere comune în probleme cum ar fi solidaritatea cu lupta poporului vietnamez împotriva agresiunii S.U.A., problemele cooperării şi unităţii în mişcarea studenţească internaţională, îndeosebi în Europa.

Şederea în România ne-a prilejuit totodată constatări deosebit de îmbucurătoare despre ţara dumneavoastră. Peisajul atît de variat, spaţiile verzi ale oraşelor, amplasarea cvartalelor de locuinţe au fost primele elemente ce ne-au impresionat. Treptat am putut cunoaşte şi pulsul construcţiei economice atît de vii din România şi ne-am putut apropia de înţelegerea oamenilor care, prin realizările lor, stîrnesc admiraţie în lume. Ne-am convins — prin vizitele făcute în centrele universitare Timişoara, Cluj, Braşov şi Bucureşti — că promoţiile care se pregătesc acum pe băncile facultăţilor dispun de toate condiţiile şi prezintă toate atributele pentru a putea continua şi perfecţiona acest efort creator. Apreciem deosebit preocupările de modernizare a învăţămîntului tehnic şi universitar pe care le-am putut constata, preocupările studenţilor în domeniul cercetării ştiinţifice (experienţa bogată pe care vom căuta să o aplicăm şi la noi), bogata activitate a caselor de cultură studenţeşti (cea din Cluj ne-a uimit prin varietatea activităţilor organizate), largile posibilităţi pentru petrecerea vacanţelor etc.

Pentru noi, ca reprezentanţi ai studenţimii franceze, convorbirile avute cu conducători ai U.A.S.R., cu numeroşi studenţi şi cu redactori ai revistelor „Viaţa studenţească" şi „Amfiteatru" au fost un minunat prilej de a cunoaşte mai bine preocupările tineretului universitar român. Şi să subliniem în încheierea acestor scurte cuvinte: faptul că am putut discuta direct în franceză, cunoştinţele şi interesul ce le-am constatat pretutindeni pentru cultura franceză, simţămintele prieteneşti pentru naţiunea noastră — ne-au confirmat convingerea că în viitor legăturile noastre prieteneşti se vor dezvolta tot mai mult.

AGENDA
AGENDA
AGENDA
AGENDA

● La invitaţia U.A.S.R., o delegaţie a Uniunii Generale a Studenţilor din Tunisia, condusă de BARBOURA HABIB ES SALEM, face o vizită în ţara noastră între 7—17 ianuarie. La sosire, delegaţia a fost întîmpinată de IRIMIE NICOLAE, membru al Comitetului Executiv al U.A.S.R.

● Miercuri 11 ianuarie a.c. s-a reîntors în Capitală, venind din Elveţia, delegaţia U.A.S.R. compusă din ROMULUS BENA, şef al Comisiei internaţionale a U.A.S.R. şi AUREL GHIBUŢIU, reprezentantul U.A.S.R. la U.I.S., care a participat la lucrările Întîlnirii europene a organizaţiilor naţionale studenţeşti care a avut loc în localitatea Ruschlikoh de lîngă Zürich.